

Напрями удосконалення банківської системи України

*Валерія Ходаковська,
магістрантка кафедри економіки та фінансів,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: KhodakovskaVV@krok.edu.ua*

*Ольга Чумаченко,
к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та фінансів,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: OlgaCh@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0003-3404-3976*

Напрями удосконалення банківської системи України є ключовими для забезпечення її стабільності, ефективності та конкурентоспроможності у сучасному фінансовому середовищі. Одним із головних аспектів є посилення фінансової стійкості банків через впровадження міжнародних стандартів, таких як Базель III, які спрямовані на підвищення рівня капіталізації, зниження кредитних ризиків та забезпечення ліквідності. Це сприятиме зниженню системних ризиків та підвищенню довіри до банківського сектору [1].

Цифровізація банківської системи є ще одним важливим напрямом. Розвиток цифрових фінансових технологій, впровадження інноваційних продуктів, таких як мобільні додатки, онлайн-банкінг та автоматизовані системи кредитування, дозволяють банкам покращувати клієнтський сервіс, розширювати доступ до фінансових послуг та зменшувати витрати. Водночас цифровізація потребує посилення заходів із кібербезпеки для захисту даних клієнтів та запобігання кібератакам [3].

Зміцнення регуляторного середовища є ще одним стратегічним пріоритетом. Це включає вдосконалення нормативно-правової бази, підвищення прозорості банківської діяльності, посилення вимог до розкриття інформації та посилення контролю з боку Національного банку України. Збалансований підхід до регулювання дозволить уникнути надмірного навантаження на банки, забезпечивши при цьому фінансову стабільність [2].

За вісім місяців 2024 найбільший прибуток отримали ПриватБанк (54,46 млрд грн), Ощадбанк (11,56 млрд грн), Райффайзен банк (7,4 млрд грн), Укрсиббанк (6,86 млрд грн), ПУМБ (6,69 млрд грн), ОТП банк (5,44 млрд грн), Сітібанк (5,37 млрд грн), Сенс банк (5,25 млрд грн), Укрексімбанк (4,9 млрд грн) і Універсал банк (4,95 млрд грн).

Серед збиткових банків: Правекс банк (-17 млн грн), Мотор банк (-45,7 млн грн), Оксі банк (-22,39 млн грн) та Альпарі банк (-4,69 млн грн).

Доходи банків зросли на 10,6%, до 88,608 млрд грн, із них процентний дохід – 61,142 млрд грн (+18,9%), а комісійний зменшився на 8,9%, до 24,465 млрд грн.

Витрати банків зросли на 53%, до 96,034 млрд грн, включаючи відсоткові витрати (17,735 млрд грн, +4,9%) і відрахування до резервів (32,725 млрд грн, у

6,8 разів більше) [5].

Підвищення рівня довіри до банківської системи серед населення та бізнесу є важливим напрямом удосконалення. Для цього необхідно впроваджувати програми підвищення фінансової грамотності, забезпечувати прозорість умов депозитних та кредитних продуктів, а також формувати ефективні механізми захисту прав споживачів фінансових послуг [1].

Розширення кредитування реального сектору економіки є ще одним ключовим завданням. Необхідно створювати стимули для банків, щоб вони активніше фінансували інноваційні та інфраструктурні проєкти, малий та середній бізнес. Це сприятиме економічному зростанню та підвищенню зайнятості [3].

Інтеграція української банківської системи у світовий фінансовий ринок є стратегічним напрямом удосконалення. Це включає адаптацію до міжнародних стандартів, співпрацю з міжнародними фінансовими організаціями та залучення іноземних інвестицій [4].

Таким чином, удосконалення банківської системи України вимагає комплексного підходу, що охоплює посилення фінансової стійкості, цифровізацію, покращення регуляторного середовища, підвищення довіри, активізацію кредитування та інтеграцію у глобальні фінансові процеси. Реалізація цих напрямів забезпечить стійкий розвиток банківського сектору та сприятиме економічному зростанню країни [1].

Ключові слова: банк; система; цифровізація; доходи; витрати; довіра; захист прав споживачів; інтеграція.

Список використаних джерел

1. Гальчинський А.С. *Банківська система України: стан та перспективи розвитку*. Київ : Наукова думка, 2021. 356 с.
2. Національний банк України. *Офіційний сайт*. URL: <https://bank.gov.ua>
3. Ковальчук С. В. *Цифровізація банківської діяльності: теоретичні основи та практичний досвід*. Економіка України. 2022. №8. С. 24-32.
4. Міщенко В.І., Журавка Ф.О. *Впровадження Базель III в Україні: виклики та перспективи*. Банківська справа. 2023. №4. С. 18-25.
5. *Рейтинг надійних банків України 2024 (листопад)*. URL: <https://forinsurer.com/rating-banks>